

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 354. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319425330576.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

I endeel af de dramatiske Scener og Dialog forekommer det mig mangengang, som man kunde tænke sig dem skrevne af en Begynder - ikke af "Adam Homo"s Forfatter - af "Amor og Psyche, Tithons, Dandserinden"s herlige Digter. Maaden, hvorpaa endeel af disse Scener *dramatisk* ere behandlede, sætter dem under "Dante" - ja, om jeg ikke feiler, endog under visse Partier i "Klintonkongens Brud" og "Venusbierget"¹). - Hos Paludan-Müller er der i endeel Scener alt for meget Prosa, og en *vis Hverdagstone*, som contrasterer med den, undertiden for meget lyriske Adel i dine Ungdomsarbejder." - Hertil svarede *Chr. K. F. Molbech* 14/6 1854 (smstd., Side 116): "Din Dom om Paludan-Müllers nye Digte har meget interesseret mig ved deres Overensstemmelse med min egen. Jeg underskriver dine Ytringer om "Kalanus" i eet og Alt. Det er et Slags Læredigt i dramatisk Form - og hvad lærer man deraf? Det Nye deri er ikke sandt - jeg mener den udigteriske og uhistoriske Opfattelse af den historiske Heros, og det Sande er ikke nyt, - jeg mener de, forøvrigt skønne, Sætninger af den indiske Gudelære, som Digteren har lagt Kalanus i Munden, efter selv at have hentet dem i v. Bohlers "Alte Indien" eller en anden lignende Bog. Paludan-Müllers Tendents til (modsat Oehlenschläger) at svinge sig over Jorden, har her baade forført ham og forladt ham, ligesom ogsaa i hans forrige Digt "Luftskipperen", der fra et æsthetisk-poetisk Standpunkt betragtet, er en Satire paa ham selv, og bl. a. naar man vilde angribe hans svage Side, kunde give ypperligt Stof til en Parodie. Dog vil jeg ikke fragaae, at den lyriske Skønhed i enkelte Scener i Forbindelse med det ædle, rene Sprog, har ladet mig læse Kalanus med en vis Tilfredsstillelse." - Filosofen *Hans Brøchner* skrev 5/7 1854 til sin Ven *Chr. K. F. Molbech* (*Hans Brøchner og Chr. K. F. Molbech. En Brevvexling, Side 142*): "I Pintseferien læste jeg de to betydeligste af dette Aars literære Productioner: Mynsters Memoirer og Paludan-Müllers 3 Digte I Paludan-Müllers Digte var der Meget, der tiltalte mig, Mest vel i det første [d.v.s. Kalanus]. Men jeg troer, at han er kommen ind paa en Retning, i hvilken han let kan gaae tilgrunde som Digter, da han bringer Elementer ind i sin Poesie, der ere Poesiens dybeste Ejendommelighed imod. Maaske kan han ende som religiøs Digter, som Psalmedigter f. Ex.; der vilde han maaskee, naar han strængt begrændsede sig, kunne frembringe noget Betydeligt; idetmindste er der i det sidste af de 3 Digte [d.v.s. Ahasverus] en Hymne ("Basunen lyder"), der virkelig er storartet. Men til at holde det polemiske Element oppe i sin Poesi, mangler han øiensynlig Tankens Klarhed og Styrke, og hvor han vil bruge det Comiske som Vaaben, bliver han næsten bestialsk. I Kalanus ærgrede det mig at læse det Vrøvl, han lader gaae som græsk Philosophie; jeg gad nok vide, hvilken græsk Philosoph, endog af 7de Rang, der vilde vedkjende sig det især paa Alexanders Tid, da Platos Philosophie var nye og Aristoteles opblomstrende. Pal.-M.'s græske Philosophie vilde paa den Tid have vakt en »udødelig Latter«."